

Sygn. akt I ACa 215/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Hanna Nowicka de Poraj
Sędziowie:	SSA Jerzy Bess SSA Robert Jurga (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2015 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.**

przeciwko **J. C., P. K.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 16 października 2014 r. sygn. akt IX GC 704/11

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że nadaje mu treść:

„I. oddala powództwo w stosunku do pozwanego J. C.;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego J. C. kwotę 7 791,17 zł (siedem tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt jeden złotych i siedemnaście groszy) tytułem kosztów procesu;

III. oddala powództwo w stosunku do pozwanego P. K.;

IV. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego P. K. kwotę 3 617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.”

2. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego J. C. kwotę 2 700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;

3. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego P. K. kwotę 2 700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;

4. nakazuje ściągnąć od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 15 000 zł (piętnaście tysięcy złotych) tytułem opłaty sądowej od apelacji, od uiszczenia której pozwani zostali zwolnieni.

I ACa 215/15

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) sp. z o.o. w K. wniosła o zobowiązanie pozwanego J. C. do wniesienia wkładu do spółki (...) sp. z o.o. w kwocie 150.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 6 lipca 2011 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania sądowego wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

W odrębnym postępowaniu strona powodowa o zobowiązanie pozwanego P. K. do wniesienia wkładu do spółki (...) sp. z o.o. w kwocie 150.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 6 lipca 2011 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania sądowego wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwów strona powodowa podała, że w dniu 19 czerwca 2009 r. M. M., P. K. i J. C. zawarli przed notariuszem W. D. umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W § 7 pkt 1 strony postanowiły, że kapitał zakładowy spółki wyniesie 200.000 zł. W § 8 pkt 3 pozwani zobowiązali się do wniesienia wkładu do spółki w wysokości 30.000 zł każdy, za które objęli po 15 udziałów spółki o wartości nominalnej 2.000 zł każdy. Zgodnie z § 9 umowy spółki kapitał zakładowy mógł być podwyższony do kwoty 1.000.000 zł. W dniu 27 października 2009 r. w kancelarii tego samego notariusza odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie wspólników spółki, które jednogłośnie podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego do kwoty 1.000.000 zł poprzez utworzenie 400 nowych udziałów o wartości nominalnej 2.000 zł każdy. Pozwani objęli po 60 udziałów i zobowiązali się do wniesienia wkładu do spółki na podwyższony kapitał zakładowy w kwocie 120.000 zł każdy. Kwoty, obejmujące wkłady, do których wniesienia zobowiązali się pozwani nigdy nie zostały przez nich wpłacone. Spółka wielokrotnie wzywała pozwanych do wniesienia wkładów, w tym w dniu 13 czerwca 2011 r. jej pełnomocnik wystosował do pozwanych wezwanie do zapłaty na kwotę 150.000 zł. W odpowiedzi na wezwanie pozwani zarzucili, że zarząd spółki złożył w dniu 23 czerwca 2009 r. oświadczenie, że wkłady na pokrycie kapitału zakładowego zostały wniesione, a w dniu 6 listopada 2009 r. oświadczenie, że zostały wniesione wkłady na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego i ten fakt znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji księgowej spółki (...) sp. z o.o. Strona powodowa nie kwestionuje okoliczności złożenia takich oświadczeń przez zarząd spółki, nie zmienia to jednak faktu, że w rzeczywistości wkład nie został wniesiony przez pozwanych.

W odpowiedzi na pozew pozwany J. C. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa adwokackiego. Podniósł zarzut nieistnienia zobowiązania. W uzasadnieniu pozwany przyznał, że w dniu 19 czerwca 2009 r. wraz z M. M. i P. K. zawarli umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą (...) sp. z o.o. Kapitał zakładowy wynosił 200.000 zł, przy czym pozwany zobowiązał się do wniesienia wkładu do spółki w wysokości 30.000 zł, za które objął 15 udziałów spółki o wartości nominalnej 2.000 zł każdy, podobnie jak P. K.. Zgodnie z § 9 umowy spółki kapitał zakładowy mógł być podwyższony do kwoty 1.000.000 zł. W dniu 27 października 2009 r. w kancelarii tego samego notariusza odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie wspólników spółki, które jednogłośnie podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego do kwoty 1.000.000 zł poprzez utworzenie 400 nowych udziałów o wartości nominalnej 2.000 zł każdy. Pozwany objął 60 udziałów i zobowiązał się do wniesienia wkładu do spółki na podwyższony kapitał zakładowy w kwocie 120.000 zł. Pozwany zaprzeczył, jakoby wkłady w kwocie 150.000 zł nie zostały przez niego wniesione. Wskazał, że dokumenty wniesione do sądu rejestrowego zawierają m. in. oświadczenia całego zarządu spółki, w skład którego wchodził M. M., P. K. i J. C., o wniesieniu wkładów na pokrycie kapitału zakładowego. Dokonanie wpłat przez pozwanego potwierdza także bilans spółki (...) sp. z o.o. za rok 2009 r. złożony do Urzędu Skarbowego, a podpisany przez cały zarząd oraz główną księgową M. G., w którego rubryce „(...) (fundusz podstawowy)” widnieje kwota 1.000.000 zł. Pozwany podniósł, iż wraz z P. K. dokonał on wpłat na kapitał zakładowy spółki w kwocie 100.000 zł w dniu 22 czerwca 2009 r. do rąk prezesa zarządu M. M.. Wpłaty nie dokonano na konto spółki (...) sp. z o.o., gdyż spółka nie posiadała wtedy jeszcze rachunku bankowego. M. M. miał dokonać wpłaty tych

kwot do kasy spółki, którą prowadzić miała M. G., zatrudniona w prowadzonej jednocześnie przez M. M. p działalności gospodarczej. Pozwany dokonał wpłaty wyższej niż wymagana za objęte udziały, gdyż w wspólnicy w momencie zakładania spółki przyjęli założenie, że kapitał zostanie niezwłocznie podwyższony do 1.000.000 zł i zobowiązali się do wcześniejszych wpłat kapitału. Wpłata pozwanego została zaksięgowana zgodnie z KP/(...)/kasa w dniu 22 czerwca 2009 r. Następnie w dniu 27 października 2009 r., jeszcze przed podjęciem uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego do 1.000.000 zł pozwany dokonał kolejnej wpłaty w kwocie 33.440 zł w dniu 30 sierpnia 2009 r. do rąk M. M.. Wpłata została zaksięgowana zgodnie z KP/ (...)/kasa w dniu 30 sierpnia 2009 r. Pozostałą część należnych wpłat za obejmowanie w spółce udziały w kwocie 16.560 zł pozwany dokonał we wrześniu 2009 r. do rąk prezesa zarządu spółki M. M. również w obecności P. K.. Co do tej wpłaty pozwany nie wiedział, jak została zaksięgowana. Dodatkowo pozwany wskazał, że powódka przyznała, że wpłaty na cały kapitał zakładowy po podwyższeniu go do kwoty 1.000.000 zł zostały dokonane, co wynika z dołączonych do pozwu dokumentów księgowych. Do pozwu dołączono również KP na łączną kwotę 283.440 zł (po 200.000 zł, 50.000 zł i 33.440 zł), wystawione na nazwisko M. M., odpowiadające wysokością i datami wpłatom dokonywanym przez pozwanego i P. K.. Dodatkowo powódka podjęła działania zmierzające do wyegzekwowania wpłat od pozwanego i P. K. dopiero po odwołaniu ich z zarządu powodowej spółki w dniu 28 maja 2010 r.

W odpowiedzi na pozew pozwany P. K. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa adwokackiego. Pozwany zgłosił zarzuty identyczne z tymi, na które powoływał się pozwany J. C..

Zarządzeniem z dnia 14 czerwca 2012 r. sprawa z powództwa (...) Sp. z o.o. w K. przeciwko P. K., sygn. akt IX GC 703/11 została połączona do wspólnego rozpoznania z niniejszą sprawą na podstawie art. 219 Kpc

Wyrokiem z dnia 16 października 2014 r. Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział IX Gospodarczy uwzględnił w całości powództwo (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zasądzając na jej rzecz od pozwanych J. C. (pkt. I) i P. K. (pkt. II) kwoty po 150.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 6 lipca 2011 r. do dnia zapłaty. Ponadto w pkt. III i IV od każdego z pozwanych Sąd zasądził na rzecz powodowej spółki kwotę po 11 117zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy uznał, iż w niniejszej sprawie bezsporne były następujące okoliczności:

W dniu 19 czerwca 2009 r. M. M., P. K. i J. C. zawarli przed notariuszem W. D. w Kancelarii Notarialnej w K., nr Rep.(...)umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą (...) spółka z o.o. W § 7 pkt 1 umowy strony postanowiły, że kapitał zakładowy spółki wyniesie 200.000 zł. W § 8 wspólnicy oświadczyli, że środki na pokrycie kapitału zakładowego pochodzą z ich majątków osobistych. M. M. objął 70 udziałów o wartości nominalnej 2000 zł każdy, o łącznej wartości 140.000 zł. J. C. objął 15 udziałów o wartości nominalnej 2.000 zł każdy, o łącznej wartości 30.000 zł. P. K. objął 15 udziałów o wartości nominalnej 2.000 zł każdy, o łącznej wartości 30.000 zł. Zgodnie z § 9 umowy spółki kapitał zakładowy mógł być podwyższony do kwoty 1.000.000 zł w terminie do 31 grudnia 2009 r. W dniu 27 października 2009 r. w kancelarii notariusza W. D. odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie wspólników spółki, które jednomyślnie podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego do kwoty 1.000.000 zł poprzez utworzenie 400 nowych udziałów o wartości nominalnej 2.000 zł każdy. M. M. objął 280 udziałów o wartości nominalnej 2000 zł, o łącznej wartości 560.000 zł. J. C. i P. K. objęli po 60 udziałów o wartości nominalnej po 2000 zł każdy, o łącznej wartości po 120.000 zł. Na skutek podwyższenia kapitału zakładowego M. M. posiada 350 udziałów w spółce o łącznej wartości 700.000 zł (70%), P. K. posiada 75 udziałów o łącznej wartości 150.000 zł (15%), a J. C. posiada 75 udziałów o łącznej wartości 150.000 zł (15%). Zgodnie z uchwałą nr 1 z dnia 27 października 2009 r. objęte udziały zostały pokryte w całości z majątku osobistego wspólników.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

M. M. umówił się z P. K. i J. C., iż tymczasowo pokryje należne od nich wkłady do czasu, gdy zgromadzą oni odpowiedni kapitał. W raporcie kasowym nr (...) za okres 22 czerwca 2009 do 30 czerwca 2009 r. pod pozycją 2 został ujęty dokument o numerze KP/ (...) na wpłatę udziałów w kwocie 200.000 zł. Całą kwotę kapitału wpłacił w dniu 19 czerwca 2009 r. wspólnik M. M. ze swojego przedsiębiorstwa (...) Stacja Paliw". Raport ten nie został podpisany. Wpłata

za objęcie udziałów w podwyższonym kapitale została wpłacona do spółki gotówką w dniu 24 sierpnia 2009 r. za dowodem KP/ (...) w kwocie 50.000 zł i za dowodem KP/ (...) w kwocie 33.440 zł. Kwoty te zostały wpłacone do kasy (...) Sp. z o.o. przez M. M. przed podjęciem uchwały wspólników o podwyższeniu kapitału zakładowego. Kwoty te zostały pobrane przez M. M. z firmy Przedsiębiorstwo (...) w K.. Pozostała kwota na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego w wysokości 716.560 zł została wpłacona bezpośrednio na rachunek bankowy (...) sp. z o.o. w Banku (...) S.A. oddział w K. w dniu 19 sierpnia 2009 r. Wszystkie wpłaty były dokonywane z rachunku bankowego firmy Przedsiębiorstwo (...) przez wspólnika M. M.. W okresie od 6 lipca 2009 r. do 19 sierpnia 2009 r. M. M. wpłacił na rzecz (...) sp. z o.o. łącznie kwotę 741.538,50 zł. W tym czasie J. C. i P. K. nie dokonali żadnych wpłat na konto spółki. W ramach konta analitycznego spółki o symbolu 260 nazwanym „Rozrachunki z akcjonariuszami i udziałowcami: zostały wyodrębnione dwa subkonta o symbolach „(...) Należne wpłaty na kapitał podstawowy” i „(...) Pozostałe rozrachunki z udziałowcami”. W ramach konta 260-1 wyodrębniono 3 konta analityczne wspólników o symbolach 260-1-JC – J. C., (...)– M. M. i (...)– P. K.. W ramach tych kont księgowano objęcie udziałów wg aktów notarialnych oraz wpłaty za objęte udziały. Wpłaty księgowane były jedynie na koncie M. M. do wysokości objętych udziałów, tj. 700.000 zł. Na kontach analitycznych pozostałych wspólników nie dokonano wpłat. Konta te wykazują salda debetowe w kwocie po 150.000 zł tytułem niepokrytych udziałów. W ramach konta J. C. księgowano wpłaty tego wspólnika na rachunek bankowy spółki oraz zwrot wpłaconych kwot. Na koncie analitycznym M. M. księgowane były wpłaty do spółki (...) sp. z o.o. ponad kwotę objętych udziałów. Saldo tego konta wykazuje 300.000 zł zobowiązania spółki wobec wspólnika. Kwota 800.000 zł wpłacona do spółki przed podjęciem uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników o podwyższeniu kapitału była de facto pożyczką udzieloną na prowadzenie działalności spółki przez wspólnika M. M. i przez jego przedsiębiorstwo pod firmą Przedsiębiorstwo (...). Wpłaty te winny być księgowane do momentu podjęcia uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego pod pozycją „pożyczki otrzymane”. Pozostali wspólnicy nie dokonali wpłat na poczet kapitału. Zgodnie z uchwałą nr(...) z dnia 27 października 2009 r. podjętą na nadzwyczajnym zgromadzeniu wspólników spółki (...) Sp. z o.o. objęte udziały zostały pokryte w całości z majątku osobistego wspólników. Oświadczenia o pokryciu podwyższonego kapitału zakładowego zostało złożone również do Sądu Rejestrowego.

W bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2009 r. w pozycji A.I. pasywów został wykazany kapitał podstawowy w wysokości 1.000.000 zł, natomiast w pozycji A.II „należne wpłaty na kapitał podstawowy” wynosiła o zł. W bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2011 r. wielkość kapitału podstawowego wynosiła 1.008.850,43 zł, a „należne wpłaty na kapitał podstawowy” były ujemne i wynosiły 300.000 zł. W dniu 12 marca 2010 r. została przelana przez (...) sp. z o.o. na rzecz J. C. kwota 27.000 zł tytułem dywidendy za 2009 r., a w dniu 15 kwietnia 2010 r. kwota 10.890 zł tytułem zaliczki na dywidendę 2010. Takie same kwoty tym samym tytułem zostały przelane na rzecz P. K. w dniach odpowiednio 12 marca 2010 r. i 15 kwietnia 2010 r. W dniu 11 czerwca 2010 r. z rachunku spółki (...) Sp. z o.o. została przelana kwota 600.000 zł na rzecz Przedsiębiorstwa (...). Jako tytuł operacji wskazano „przelew środków”. M. M. zwrócił 300.000 zł w ten sposób, że gotówką wpłacił: w dniu 11 czerwca 2010 r. kwotę 50.000 zł, dowód KP/ (...); w dniu 14 czerwca 2010 r. kwotę 35.000zł, dowód KP/ (...); w dniu 15 czerwca 2010 r. kwotę 40.000 zł, dowód KP/ (...); w dniu 16 czerwca 2010 r. kwotę 25.000 zł, dowód KP/ (...). Pozostałe 150.000 zł M. M. zwrócił przelewem w dniu 17 czerwca 2010 r. Pozostała kwota 300.000 zł została zaksięgowana przez spółkę jako zwrot nadpłaconego kapitału. W 2010 r. P. K. i J. C. założyli spółkę (...)sp. z o.o., której przedmiotem działalności również był handel stałą. Pismami z 13 czerwca 2011 r. pełnomocnik powodowej spółki wezwał P. K. i J. C. do zapłaty kwot po 150.000 zł każdy tytułem pokrycia wkładu do spółki. Pełnomocnik P. K. i J. C. pismem z 30 czerwca 2011 r. odmówił zapłaty, podnosząc, że wszelkie zobowiązania pozwanych względem spółki zostały uregulowane.

Wyrokiem z dnia 3 lipca 2012 r., sygn. akt I C 1286/11/N Sąd Rejonowy dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie zasądził od P. K. i J. C. na rzecz M. M. kwoty po 25.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 6 lipca 2011 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu zaliczek na poczet zakupu udziałów w spółce (...) Sp. z o.o. w K.. Oddalił natomiast powództwo co do kwot po 15.000 zł, której M. M. domagał się tytułem zadatku na poczet zakupu tychże udziałów. Wyrok ten został następnie zmieniony w ten sposób, że Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 24 lipca 2013 r., sygn. akt II Ca 182/13 oddalił powództwo w całości i obciążył M. M. kosztami procesu. W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy

wskazał, że powodem oddalenia powództwa było orzeczenie przez Sąd pierwszej instancji na podstawie faktycznej niepowołanej przez powoda.

W swoich rozważaniach prawnych Sąd Okręgowy wskazał, że w niniejszej sprawie obowiązek do wniesienia wkładów przez pozwanych wynikał z § 8 umowy spółki z dnia 19 czerwca 2009 r. w stosunku do każdego z nich po 30.000 zł za objęte 15 udziałów. Z kolei z uchwały nr 1 z dnia 27 października 2009 r. o zmianie umowy spółki przez podwyższenie kapitału zakładowego wynikał obowiązek wniesienia kwot po 120.000 zł za nowo utworzone udziały. Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe, wkłady te nie zostały wniesione przez współników ani co do pierwotnej umowy spółki z kapitałem zakładowym wynoszącym 200.000 zł, ani co do umowy zmienionej, w której kapitał ten wynosił 1.000.000 zł. Jedyną osobą która pokryła swoje udziały był współnik M. M., on również pokrył udziały pozwanych w ramach nieformalnej pożyczki udzielonej stronie powodowej. Zdaniem Sądu Okręgowego umowy pożyczki, jakie de facto stanowiły wpłaty dokonywane przez M. M. osobiście i z konta Przedsiębiorstwa (...) na rzecz strony powodowej były nieważne, nie było bowiem wymaganej przez art. 15 Ksh zgody zgromadzenia współników albo walnego zgromadzenia na jej zaciągnięcie. Skoro zaś umowa była nieważna to strona powodowa postawała bezpodstawnie wzbogacona względem M. M., który w takiej sytuacji kwotę wpłaconą za pozwanych mógł zasadnie sobie wypłacić ze środków powodowej spółki. Sąd Okręgowy podkreślił, że zgodnie z umową spółki i uchwałą z 27 października 2009 r. oraz art. 3 Ksh i 151 § 3 Ksh osobami zobowiązanymi z tytułu objęcia udziałów byli wyłącznie P. K. i J. C.. Sąd Okręgowy podał, że zobowiązanie do wniesienia wkładu jest podstawą roszczenia spółki o wniesienie wkładu do spółki. W ocenie Sądu powód wykazał na podstawie przedłożonych dokumentów istnienie roszczenia co do zasady, jak i wysokości. Pozwani podnosili zarzut nieistnienia zobowiązania, wobec spełnienia świadczenia w postaci wpłaty na kapitał zakładowy w kwotach po 150.000 zł (a to za pośrednictwem M. M.), tego jednak nie wykazali. Konkludując Sąd I instancji wskazał, że sposób podwyższenia kapitału w drodze zmiany umowy był dozwolony, jednak źródło jego podwyższenia już nie. Z art. 260 § 1 Ksh wprost wynika bowiem, iż środki na podwyższenie kapitału mogą pochodzić wyłącznie z kapitału zapasowego lub kapitałów rezerwowych utworzonych z zysku spółki. W niniejszej sprawie do podwyższenia kapitału zakładowego doszło ze środków pochodzących z nieważnych pożyczek dokonywanych przez M. M. na rzecz (...) sp. z o.o.

Powyższe orzeczenie zaskarżyli w całości pozwani J. C. i P. K.. Wyrokowi zarzucili:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na treść orzeczenia, a to art. 321§1 Kpc poprzez orzeczenie co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem pozwu, polegające na zasądzeniu od każdego z pozwanych kwot po 150 000zł z ustawowymi odsetkami, podczas gdy powódka wnosila w pozwie o „zobowiązanie pozwanego do wniesienia wkładu do spółki w kwocie 150 000zł”;
2. sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, a to art. 233 Kpc poprzez wyprowadzenie z prawidłowo zgromadzonego materiału dowodowego błędnych wniosków polegających na nieuwzględnieniu w sposób należyty ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział II Cywilny Odwoławczy w sprawie do sygn. II Ca 182/13, w której to sprawie wyrokiem z dnia 24.07.2013r. zmieniony został wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa Nowej – Huty w Krakowie w sprawie I C 1286/11/N z dnia 3.07.2012r.;
3. sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, a to art. 233 Kpc poprzez nieuwzględnienie przy ocenie zgromadzonego materiału dowodowego faktu wypłaty na rzecz pozwanych dywidendy za rok 2009, a to w dniu 12.03.2010r. w kwocie po 27 000zł , a nadto zaliczkowo dywidendy za rok 2010 w dniu 15.04.2010r. w kwotach po 10 890 zł dla każdego z pozwanych, wbrew obowiązkowi oceny całokształtu okoliczności sprawy;
4. sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią materiału dowodowego zebranego w sprawie, poprzez błędne przyjęcie, że M. M. zawarł nieważne umowy pożyczek ze stroną powodową na kwotę 1 008 850,43 zł i odmówienie wiarygodności zeznaniom przedstawiciela strony powodowej M. M., że nie wnosil on do spółki środków na pokrycie wkładów za współników P. K. i J. C. w sytuacji w której zarówno z jego zeznań w sytuacji w której zarówno z jego zeznań jak i

zeznań M. G. wynika jednoznacznie, że pożyczka miała być udzielona przez M. M. na rzecz P. K. i J. C., celem pokrycia przez nich wkładów na kapitał zakładowy i celem podwyższenia kapitału zakładowego;

5. nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, poprzez nierozpoznanie wniosków dowodowych pozwanych złożonych w piśmie z dnia 7 czerwca 2013r. (data prezentaty 11 czerwca 2014r.), tj. zwrócenie się do Prokuratora Prokuratury Rejonowej del. do Prokuratury Okręgowej w Kielcach M. L. o odpisy lub wyciągi z dokumentów zalegających w segregatorach oznaczonych numerami 23 i 24 z akt postępowania przygotowawczego o sygn. VI Ds. 14/11/Sp(c) oraz dysków twardech należących do (...) Sp. z o.o., na których znajduje się program księgowy C. (...) v. 2013.O.1.712 wraz z przynależną bazą danych, a następnie dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność czy raporty kasowe i zapisy na kontach (...), (...) i (...) dokonane w dniu 22 czerwca 2009r., 24 sierpnia 2009r. i 30 sierpnia 2009r., a zapisane w systemie informatycznym księgowy C. (...) v. (...) na komputerach powodowej spółki były zmieniane, modyfikowane po tych datach, a jeżeli tak to w jaki sposób. Miało to istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, bowiem Sąd oparł się jedynie na dokumentach księgowych zaoferowanych przez stronę powodową, które ocenił jako nierzetelne i nie zbadał, czy nie zostały one zmienione na potrzeby niniejszego postępowania, za czym przemawiały dokumenty zaoferowane przez pozwanych z dnia 14 stycznia 2011r. „lista nierozliczonych płatności” na osoby P. K. i J. C., z których wynikało, że istniały dokumenty KP/ (...), KP/ (...) i KP/ (...), KP/ (...) potwierdzające wpłaty gotówkowe pozwanych odpowiednio na 150.000zł i 133.440zł.

Zarzucając powyższe apelujący wniesli o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości w stosunku do każdego z pozwanych, przy uwzględnieniu kosztów postępowania za obie instancje.

Ponadto apelujący wniesli o uzupełnienie postępowania dowodowego poprzez dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów wnioskowanych przez pozwanych w piśmie z dnia 7 czerwca 2013r. po uprzednim zwróceniu się o przedstawienie wnioskowanych dokumentów po myśli art. 248 Kpc.

W odpowiedzi na apelację pozwanych strona powodowa wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanych na rzecz strony powodowej kosztów niniejszego postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu powódka wskazała, że w całej rozciągłości podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji, a także argumentację prawną przytoczoną w uzasadnieniu orzeczenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja pozwanych okazała się skuteczna, jednakże z innych względów niż w niej podnoszone.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy zbyt szeroko prowadził postępowanie dowodowe dokonując całkowicie bezprzedmiotowych ustaleń faktycznych. Do oceny zasadności powództwa wystarczające było ustalenie okoliczności, niespornych między stronami. Ani strona powodowa ani pozwani nie kwestionowali tego, że cały kapitał zakładowy powodowej spółki tak pierwotny jak i podwyższony został w całości pokryty. Okoliczność tą niezależnie od zeznań stron potwierdzają także dokumenty : podpisane przez zarząd spółki oświadczenia o pokryciu kapitału zakładowego, złożone przez niego do sądu rejestrowego oraz sprawozdanie rachunkowe spółki za rok 2009. Bezspornie pozwani, na podstawie objętych udziałów wykonywali w spółce prawa udziałowe. Sporne między stronami było natomiast to, kto i w jakich okolicznościach pokrył kapitał zakładowy powodowej spółki. Okoliczność ta nie ma jednak żadnego znaczenia dla przyjęcia, iż do pokrycia kapitału zakładowego doszło a tym samym, że po stronie powodowej nie ma roszczenia o jego pokrycie. Powództwo strony powodowej, w stosunku do każdego z pozwanych podlegało oddaleniu, a to z uwagi na brak legitymacji procesowej po stronie powodowej. W ocenie Sądu Apelacyjnego zwalania to od obowiązku analizy większości zarzutów pozwanych zawartych w ich apelacjach bowiem dotyczą one okoliczności pozbawionych znaczenia prawnego w punktu widzenia zasadności powództwa. Okoliczności te dotyczą bowiem rozliczeń między wspólnikami, które nie mogły być przedmiotem ustaleń w niniejszej sprawie. Przypomnienia wymaga, że jej przedmiotem było roszczenie spółki kierowane do dwóch wspólników o pokrycie objętej przez nich części kapitału zakładowego.

Pierwotny kapitał zakładowy spółki z o.o. powstaje z wkładów wspólników, po zawarciu przez nich umowy spółki z o.o., która określa jego wysokość, liczbę i wartość nominalną udziałów (art. 157 § 1 i 3 Ksh) otrzymanych przez nich w zamian za wniesione wkłady. W przypadku podwyższenia kapitału zakładowego, w sytuacji jaka miała miejsce w powodowej spółce, wysokość podwyższonego kapitału zakładowego, liczbę i wartość nominalną udziałów określiła uchwała zgromadzenia wspólników w oparciu o art. 257 Ksh. Wspólnicy określając wysokość kapitału zakładowego, deklarują się co do formy i wartości wkładów jakie mają wnieść do spółki a następnie dzielą ten kapitał na udziały. W zamian za wniesione wkłady otrzymują udziały w kapitale zakładowym. Z chwilą wniesienia wszystkich wkładów roszczenie spółki z tytułu pokrycia udziałów względem wspólników wygasa. Od tego momentu zgodnie z treścią art. 189 Ksh niedopuszczalne jest zwrotne wypłacanie tychże wkładów. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie ma przeszkód prawnych do tego aby wiarygodność spółki z o.o. z tytułu objętych udziałów pokrywanych wpłatami gotówkowymi została zaspokojona przez innego wspólnika działającego na podstawie ustaleń ze wspólnikiem, wspólnikami, którzy byli zobowiązani do jej zaspokojenia.

W niniejszej sprawie pierwotny kapitał zakładowy spółki wynosił 200.000 zł. Zgodnie z zawartą umową utworzenia spółki z o.o., M. M. objął 70 udziałów o łącznej wartości 140.000 zł, J. C. objął 15 udziałów o łącznej wartości 30.000 zł, zaś P. K. objął 15 udziałów o łącznej wartości 30.000 zł. Umowa utworzenia spółki przewidywała możliwość podwyższenia kapitału zakładowego spółki do kwoty 1.000.000 zł do dnia 31 grudnia 2009 r. W dniu 27 października 2009 r. w kancelarii notariusza W. D. odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie wspólników spółki, które jednogłośnie podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego do kwoty 1.000.000 zł poprzez utworzenie 400 nowych udziałów o wartości nominalnej 2.000 zł każdy. M. M. objął 280 udziałów o łącznej wartości 560.000 zł, J. C. i P. K. objęli po 60 udziałów o łącznej wartości po 120.000 zł. Na skutek podwyższenia kapitału zakładowego M. M. ostatecznie posiadał 350 udziałów w spółce o łącznej wartości 700.000 zł (70%), zaś P. K. i J. C. posiadali po 75 udziałów o łącznej wartości 150.000 zł (15%). W uchwale nr 1 z dnia 27 października 2009 r. wspólnicy wskazali, że objęte udziały zostały pokryte w całości z ich majątku osobistego. W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, że M. M. umówił się z P. K. i J. C., iż to on wpłaci wymagane wkłady pieniężne. Jako kluczowe jawi się przy tym, znajdujące pełne odzwierciedlenie w zgromadzonym materiale dowodowym, ustalenie, iż M. M. wpłacił środki na cały kapitał zakładowy, w tym kapitał podwyższony – łącznie w kwocie 1.000.000zł. W następstwie dokonanych przez niego wpłat doszło zaś nie tylko do skutecznego podwyższenia kapitału zakładowego, ale również skutecznego objęcia udziałów przez wszystkich wspólników.

W ocenie Sądu Apelacyjnego już pierwsze, opisane wyżej, ustalenia faktyczne sprawy jawią się jako kluczowe dla rozstrzygnięcia. Przy czym świadczenie pozwanych spełnił w ich miejsce M. M., a to w oparciu o wewnętrzne ustalenia wspólników. Nie ma przy tym znaczenia czy M. M. świadczenie to spełnił w wykonaniu umowy pożyczki, darowizny czy też z tej przyczyny, że otrzymał od pozwanych środki na pokrycie kapitału zakładowego. Istotne jest, że spełnił świadczenie na rzecz wierzyciela (powodowej spółki), który świadczenie to przyjąć musiał. Z punktu widzenia przepisów Kodeksu spółek handlowych, dla skuteczności pokrycia objętych udziałów nie ma znaczenia kto przedmiotowe środki wpłaca. Ważne, iż dokonana wpłata skutecznie pokryła całość kapitału zakładowego. Na pełne pokrycie kapitału zakładowego (pierwotnego i podwyższonego) w sposób ewidentny wskazuje dodatkowo fakt, iż w bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2009 r. w pozycji pasywów został wykazany kapitał podstawowy w kwocie 1 000 000 zł, natomiast w pozycji „należne wpłaty na kapitał podstawowy” uwidoczniono „0”. Dopiero na skutek operacji księgowych poczynionych w późniejszym czasie, w bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2011 r. „należne wpłaty na kapitał podstawowy” stały się ujemne i przedstawiały rzekome zobowiązanie pozwanych względem spółki w kwocie 300.000 zł. Równocześnie na koncie utworzonym w powodowej spółce dla M. M. pojawiła się informacja o nadpłacie w kwocie 300.000 zł, którą to, jako świadczenie względem spółki nienależne, M. M. na swoją rzecz wypłacił. W tym kontekście trzeba wskazać, że poczynione w późniejszym okresie wewnętrzne przesunięcia między utworzonymi dla wspólników kontami, pozostawały bez znaczenia wobec faktu, iż do skutecznego pokrycia wkładów i objęcia wszystkich udziałów doszło już w 2009 r. Nie sposób twierdzić, że M. M. wpłacając całość kapitału pierwotnego oraz podwyższonego zmierzał wyłącznie do spełnienia własnego świadczenia i równocześnie udzielenia powodowej spółce pożyczki z niewiadomego tytułu. W realiach sprawy nie kwestionowane jest, iż na skutek poczynionych przez M. M. wpłat również pozwani objęli przysługujące im, na mocy umowy spółki oraz uchwały z

27 października 2009 r., udziały, w pełni z nich korzystając. Obaj pozwani otrzymali ze środków powodowej spółki stosowne wypłaty tytułem dywidendy za 2009 r. oraz zaliczki na poczet dywidendy za rok 2010.

Z punktu widzenia prawidłowo przeprowadzonej procedury tworzenia i podwyższenia kapitału zakładowego istotne było, by objęte udziały zostały w pełni pokryte, co w sprawie niewątpliwie nastąpiło. Świadczenie względem wierzyciela (powodowej spółki), na mocy wewnętrznych porozumień z pozwanymi, spełnił za J. C. i P. K., M. M.. W takiej sytuacji zobowiązanie pozwanych względem spółki z tytułu niepokrytych udziałów, ostatecznie wygasło. Nie mają żadnego znaczenia dla kwestii istnienia zobowiązania pozwanych, z tytułu niepokrytych wkładów, późniejsze operacje księgowe dokonywane na kontach spółki, mające na celu wykreowanie zobowiązania pozwanych względem spółki, niejako na nowo. Bez wpływu na wygaśnięcie zobowiązania pozwanych pozostaje również okoliczność wypłaty przez M. M. kwoty 300.000 zł jako świadczenia nienależnego. Wbrew twierdzeniom strony powodowej świadczenie to miało charakter w pełni należny, pokrywało bowiem udziały objęte przez pozwanych. Rozliczeń dotyczących wpłaty spornej kwoty M. M. winien dokonywać w ramach łączącego go z pozwanymi stosunku prawnego, nie zaś w drodze samowolnych wypłat ze środków należących powodowej spółce. Równocześnie powodowa spółka z uwagi na wygaśnięcie zobowiązania pozwanych nie ma względem nich roszczenia z tytułu niepokrytych udziałów.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny uznał, że w sprawie zachodzi brak legitymacji procesowej czynnej skutkującej koniecznością zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa w stosunku do obu pozwanych, a to na podstawie przywołanych przepisów oraz art. 386 § 1 Kpc. O oddaleniu powództwa w stosunku do pozwanych, mając na uwadze, że do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia połączone zostały odrębne sprawy prowadzone przeciwko każdemu z nich, orzeczono w pkt. 1. I i II sentencji wyroku. W konsekwencji należało zmienić również rozstrzygnięcie Sądu I instancji w zakresie kosztów procesu i zgodnie z zasadą z art. 98 § 1 Kpc zasądzić od strony powodowej na rzecz pozwanego J. C. kwotę 7.791,17zł (pkt. 1 I), zaś na rzecz P. K. kwotę 3.617zł (pkt. 1.II). Na koszty procesu zasądzone na rzecz pozwanego J. C. składają się kwota 3.600 zł ustalona na podstawie oraz § 6 pkt.6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. 2002, nr 163, poz. 1348), zwrot opłaty skarbowej od pełnomocnictwa udzielonego przez pozwanego w kwocie 17 zł oraz poniesione przez niego wydatki w kwocie 4.174,17 zł na przeprowadzony w sprawie dowód z opinii biegłego. Z analizy akt sprawy wynika, że koszty te zostały poniesione przez tego pozwanego. Z kolei na koszty procesu poniesione przez pozwanego P. K. składają się kwota 3.600 zł ustalona na podstawie oraz § 6 pkt.6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. 2002, nr 163, poz. 1348), zwrot opłaty skarbowej od pełnomocnictwa udzielonego przez pozwanego w kwocie 17 zł.

Przez wzgląd na rezultaty analizy prawnej przedmiotowej sprawy i oczywisty brak legitymacji czynnej strony powodowej, Sąd Apelacyjny odstąpił od dalej idącej merytorycznej oceny zarzutów apelacyjnych. Podobnie, jako zbędne i niecelowe należało uznać w obecnej sytuacji przeprowadzanie uzupełniającego postępowania dowodowego, stąd Sąd II instancji wnioski dowodowe pozwanych oddalił.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd II instancji orzekł w pkt. 2 i 3 wyroku na podstawie art. 108 § 1 Kpc w zw. z art. 98 § 1 i 2 kpc i art. 391§1 Kpc oraz § 6 pkt.6 w zw. § 13 ust.1 pkt.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2002, nr 163, poz. 1348), zasądzając od strony powodowej, jako przegrywającej sprawę w instancji, na rzecz każdego z pozwanych kwotę 2.700 zł złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Z kolei w pkt. 4 wyroku na podstawie art. 113 ustawy z o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 98 Kpc nakazano ściągnąć od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 15 000zł tytułem opłaty sądowej od apelacji, od uiszczenia której pozwani zostali zwolnieni.